

теми як відносно стійкої у просторі та часі цілісної частини навколишнього світу. Розширення поняття економічної системи дозволило Г.Б. Клейнеру говорити про чотири види системних ресурсів: об'єкти, проекти, процеси і середовище, котрі в межах конкретної економічної системи, наприклад підприємства, можуть бути представлені у вигляді: об'єктних ресурсів (підрозділу, створеного організаційним способом або функціонально, стійкі групи співробітників і виробничого апарата підприємства); середовищних систем (інформаційні, регламентаційні й т. ін.); процесних ресурсів (бізнеси-процеси, технологічні процеси й ін.); проектних систем (конкретні заходи, пов'язані, наприклад, з постановкою або зняттям виробів з виробництва). Саме такий підхід дозволить консолидувати різноманітні погляди на підприємство, врахувати та адекватно описувати багатоаспектність його діяльності.

Література

1. *Клейнер Г.Б.* Развитие теории экономических систем и ее применение в корпоративном и стратегическом управлении / Препринт #WP/98/2010 — М.: ЦЭМИ РАН, 2010. — 69 с.

Андрійчук Ф.Ю.,

аспірант кафедри банківської справи ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», НАК «Нафтогаз України», Україна

Andriychuk Ph. Y.,

PhD student of banking department of Vadym Hetman National Economic University, National Joint Stock Company «Naftogaz of Ukraine», Ukraine

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
З УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ
ФІНАНСУВАННЯ ЗЕД
В УКРАЇНІ**

**INSTITUTIONAL
& METHODOICAL
RECOMMENDATIONS FOR
IMPROVING THE SYSTEM OF
FINANCING FOREIGN
ECONOMIC ACTIVITY
IN UKRAINE**

Розглядається запропонований автором алгоритм удосконалення системи фінансування ЗЕД в Україні

The algorithm for improving the system of financing foreign economic activity in Ukraine is described

Доступ суб'єктів ЗЕД до кредитних ресурсів є однією з найсерйозніших проблем, з якими їм доводиться стикатися. В цьому

відношенні Україна не є винятком. Ця проблема є типовою для багатьох країн, що розвиваються, та з перехідною економікою через залежність від зовнішніх ринків капіталу та в силу недоліків у функціонуванні їх фінансового сектора.

Вказані недоліки охоплюють не тільки діяльність, яка зазвичай асоціюється з поняттям «фінансування торгівлі», а й те, що явно виходить за рамки власне торговельного компонента експортної операції, але не може бути відділене від фінансування в цілому: так, функціонуючи в певному правовому полі та виробляючи товари на експорт, підприємство має вкладати кошти у виробничі потужності, фінансувати необхідний оборотний капітал.

Удосконалення системи фінансування ЗЕД на основі усунення таких недоліків передусім вимагає визначення певного алгоритму — принципової послідовності необхідних організаційних заходів.

Автором на основі проведеного аналізу фінансового забезпечення ЗЕД в Україні визначено сукупність недоліків цього процесу та запропоновано відповідну послідовність заходів з їх усунення, які представлені у табл. 1.

Особливого значення набуває створення Агентства з розвитку системи фінансування торгівлі (АРФТ). Останнє, знаючи ситуацію в країні, повинно буде сформулювати проміжні кроки і дії, яких слід вжити в рамках кожного етапу, визначивши обов'язки, ресурси та строки, необхідні для кожного з них. ОРФТ необхідно буде уважно вивчити наступні питання:

а) фактичний стан інформаційно-комунікаційних технологій з урахуванням таких параметрів, як наявна комунікаційна структура, легкість доступу до Інтернет, грамотність населення з точки зору ІКТ (особливо експортерів і імпортерів);

б) необхідність розвитку або вдосконалення функціонування установ, пов'язаних з системою розрахунків і електронних платежів;

в) наявність системи електронної торговельної документації або системи митного декларування онлайн, а також інших електронних платежів;

д) відповідні законодавчі та нормативні акти, що регулюють зовнішню торгівлю, у тому числі такі актуальні питання, як цифровий підпис, захист і оподаткування онлайн-торгівлі;

е) необхідність розробки конкретних правил і політики для вирішення питань, пов'язаних з проблемами фінансування зовнішньої торгівлі, у тому числі з електронним фінансуванням, електронними платежами і транскордонними електронними банківськими операціями.

АЛГОРИТМ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ЗЕД В УКРАЇНІ

Кроки	Недоліки чинної системи фінансування ЗЕД в Україні	Заходи з усунення недоліків
1	Неповний спектр механізмів та послуг, що надаються торговельним компаніям і виробникам (фінансування, страхування, стимулювання)	Створення Агентства з розвитку системи фінансування зовнішньої торгівлі (АРФЗТ) (у форматі нового органу, або комітету чи підкомітету в існуючих органах). У цій інфраструктурі мають бути збалансовано представлені державні та приватні установи, що відповідають за формування зовнішньоторговельної та фінансової політики.
2	Неефективна з погляду забезпечення та підвищення ліквідності фінансових установ фінансова система	Рейтингування фінансових установ за критерієм обсягу та якості наданих послуг з фінансування зовнішньої торгівлі та публікація рейтингів у відкритому доступі
3	Непрозорість практики фінансування зовнішньої торгівлі суб'єктами ЗЕД	Запровадження звітності суб'єктів ЗЕД про фінансування зовнішньоекономічних операцій у розрізі видів, форм та інструментів фінансування.
4	Проведення детальної діагностики фінансування торгівлі з урахуванням міжнародного досвіду в цій сфері	Рекомендації фахівців на основі усталених міжнародних стандартів і практики

Ахромкін Е.М.,

здобувач Луганської філії
Інституту економіко-правових
досліджень НАН України

Ahromkin E. M.

applicant Lugansk branch
Institute of economic and legal
research National Academy of
Sciences Ukraine

**НАПРЯМИ
ТА ІНСТРУМЕНТИ
ПІДВИЩЕННЯ
ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ**

Розглянуто методичний арсенал підвищення ефективності використання ресурсів

**DIRECTIONS AND TOOLS
OF INCREASE
EFFICIENCY USE OF
RESOURCES**

The methodical arsenal of increase efficiency of the use resources is considered

Ресурсозбереження — це процес поліпшення використання ресурсів на всіх етапах і рівнях виробничо-господарської діяльності на основі науково-технічного прогресу, який супроводжується вивіль-